

Πιθανότατα τὸ νῦν Βουνάρ Χισσάρ.

- 1 Ἰωάννης 787 ἐπίσκ. τοῦ Ἑρακλείας, πρὸ τοῦ Λιζύκου καὶ μετὰ τὸν Χαλκίδος εἰς τὴν Α' καὶ Β' πράξιν τῆς ἐν Νικαίᾳ Ζ' συνόδου¹⁾ ἐνῶ εἰς τὴν Δ' καὶ Ζ' πράξιν²⁾ μετὰ τὸν Λιζύκων
- 2 Νικήτας 879 μητροπ. εἰς τὴν ἐπὶ Φωτίου πατρ. σύνοδον³⁾
- 3 Στέφανος περὶ τὸ 909 ἐπίσκ.⁴⁾
- 4 Λέων 1028 Ἀρχιεπίσκοπος, ἐν ὑπομνήματι μετὰ τὸν Ἀπρῶ καὶ πρὸ τοῦ Κυψέλων⁵⁾
- 5 Ἀνώνυμος περὶ τὰ 1143—1146 ἐν σημειώματι πατρ. Μιχαὴλ Ὁξει-
του⁶⁾ μετὰ τὸν Μεσημβρίας καὶ πρὸ τοῦ Γαρέλλης.
- 6 Ἀνώνυμος περὶ τὰ 1155—1167 ἐπὶ πατρ. Λουκά Χρυσοβέργη⁷⁾ εἰς
σημείωμα συνοδικὸν ἐπὶ τοῦ βασιλέως Κομνηνοῦ Μανουὴλ,
μετὰ τὸν Σηλυβρίας καὶ πρὸ τοῦ Νίκης.

Ἀναγινώσκομεν εἰς Λουκά πατρ. Περί τοῦ μὴ βλάπτεσθαι Ἑκ-
κλησίαν διαλυτέφ ἐπισκόπου⁸⁾. «Ἐμοὶ δοκεῖ μὴ καταβλάπτεσθαι τὴν
Ἑκκλησίαν ἐξ ὧν ἀμαρτάνει ὁ ἐπίσκοπος· καὶ διὰ τοῦτο ἐνδυνάμως
ἵνα ἀνακαλέσῃται τὴν ἐνορίαν ὁ διαδεξιόμενος τὸν ποιήσαντα τὴν
ἔφοδον κἄν πολὺς παρέλθῃ καιρὸς. Ἐκλήθη δὲ τοιοῦτόν τι καὶ ἐπὶ
τῶν ἡμερῶν τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου κυρίου Λουκά. Τινὸς γάρ
ἐπισκόπου τῆς μεγάλης Βρύσεως, οὐκ αἰσούμενον μετὰ τοῦ ἀρχιεπισκό-
που τῆς μικρᾶς Βρύσεως, καὶ προσημασιάζοντος διαλυτέον ἔγγραφον
τοῦ προτελευτήσαντος ἀρχιεπισκόπου, χάριν τοῦ μὴ ἀνακαλεῖσθαι
τοῦτον ἐνορίαν, κατεχομένην ἐπὶ τοῦ ἐπισκόπου· ἡ σύνοδος ἀπεφῆ-
νατο, μὴ καταβλάπτεσθαι τὴν ἀρχιεπισκοπὴν ἐξ ὧν ὁ ταύτης πρόε-
δρος ἔπραξε παρὰ γνώμην τῶν οὐκ ἐκτὸν κληρικῶν καὶ τῆς μεγάλης
συνόδου ...»

- 7 Κωνσταντῖνος 1166 Ἀρχιεπίσκοπος, Μηνί Ἀπριλίῳ 5' ἡμέρα 5' Ἰν-
δικ.⁹⁾ Καὶ εἰς τὰς ἐν Κωνσταντινουπόλει¹⁰⁾ τῇ 30 Ἰανουα-
ρίου καὶ 20 Φεβρουαρίου 1170 συγκροτηθείσας συμπληρω-
ματικὰς συνόδους, αἵτινες κατεδίκασαν τὰς πλάνας τοῦ Κερ-
κώρας Κωνσταντίνου, μετὰ τὸν Κυψέλλων καὶ πρὸ τοῦ Ἀγχι-
άλου, ὁ εὐτελής ἀρχιεπίσκοπος..
- 8 Ἀνώνυμος 1171;¹¹⁾ «Ἀνοικοδομήθη ἡ θεία βίβλος τοῦ θεοῦ καὶ

1) Gelzer, σελ. 688 καὶ 789.—2) Αὐτ. σελ. 981 καὶ 1197.—3) Le Quien
τόμ. Α' σελ. 1187—8—1) Acta Sanctorum Νοέμβριος τόμ. IV σελ. 699.—5)
Gams σελ. 427.—6) Ποτλή τόμ. Ε' σελ. 83.—7) Αὐτ. σελ. 95.—8) Patr. τόμ. 119
σελ. 780—781.—9) Le Quien ἐνθ' ἀν. σελ. 1188.—10) Louis Petit, Βυζ. Χρ. τόμ.
11 (1904) σελ. 480, 486, 489.—11) Λάμπρου: Κατ. Ἀγ. Ὁρ. τόμ. I σελ.
279.

ἀγίου εὐαγγελίου... ἀμφιάσης καὶ ἡ ἔνδισις ἐξ ἐπιταγῆς Γερασίμου μοναχοῦ καθηγουμένου τῆς σεβασμίας μονῆς τοῦ ἐν μάρτυσιν περιονύμου ἀγίου μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου τοῦ Κλησουριώτου καὶ διὰ χειρὸς λ/ τάβουλ (=Λουκά; ταβουλλαρίου) καὶ κληρικοῦ τῆς ἀγιωτάτης ἀρχιεπισκοπῆς πόλεως Μικρᾶς βρῡ (=Βρύσεως) τοῦ Ψελλοῦ μηνὶ Μαΐφ κς' ὥρα ἦν ὡς ἐννάτῃ ἡμέρᾳ β'. ἔτους ,ςχοζ'. . . (1171;)

9 Ἰωάννης 1272¹²⁾ Μετὰ τῶν Κυψέλλων καὶ πρὸ τοῦ Βερροίας καὶ μηνὶ Νοεμβρίῳ εἰκοστί ὀγδόῃ, ἡμέρα ἕκτη, Ἰνδικτ. πρώτη μετὰ τὸν Φιλιππουπόλεως καὶ πρὸ τοῦ Μαδύτου¹³⁾

10 Ἀρόνμος 1308 μηνὶ Ἀπριλίῳ, Τρίτῃ Ἰνδικτ. τοῦ σστωῖς μετὰ τὸν Βιζύης¹⁴⁾

11 Γεράσιμος 1315—1331 Ἀρχιεπίσκοπος εἰς συνοδικὴν πρᾶξιν¹⁵⁾ ἐπὶ πατρ. Ἰωάννου XIII γενομένην 1315 (6823) κατὰ Ἰούλιον Ἰνδικτ. XIII δι' ἧς παραχωρεῖται τῷ μητροπ. Κυζίκου ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ Προικονήσου, μετὰ τὸν Γαρέλλης. Δι' αὐτοκρατορικοῦ διατάγματος¹⁶⁾ (μὴ σημειωμένου τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ) θεσπίζεται· εἶναι καὶ εὐρίσκεσθαι τὴν ἀγιωτάτην ἀρχιεπισκοπὴν Βρύσεως εἰς μητρόπολιν καὶ συναπολαβεῖν τὸν ἐν αὐτῇ εὐρισκόμενον ἱερώτατον ἀρχιερεῖα τοῖς λοιποῖς ἱερώτατοις μητροπολίταις τῆς θεας καὶ ἱεράς μεγάλης συνόδου . . . καὶ εἰς τοὺς μετ' αὐτὸν μέλλοντας εὐρίσκεσθαι κατὰ καιροὺς εἰς γνησίους ἀρχιερεῖς. . . εἶχε τὸ μηνὶ δεκεμβρίῳ Ἰνδ. ζ' δι' ἐρυθρῶν γραμμάτων τῆς βασιλικῆς καὶ θείας χειρὸς». Ὁ πατρ. Ἡσαΐας ἐπικυρώνει τὸν προβιβασμόν. Ἐν συνόδῳ κατὰ Ἰούλιον¹⁷⁾ καὶ Σεπτέμβριον¹⁸⁾ τοῦ 1324 ὁ Βρύσεως καὶ ὑπέρτιμος Γεράσιμος. Εἰς τὴν τελευταίαν ἀποφασίζεται ὅπως ἔνεκα τῶν ἀναγκῶν τοῦ Πατριαρχείου λαμβάνωνται κατ' ἔτος «ἀπὸ δὲ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Βρύσεως ὑπέρπυρα πεντήκοντα». Ἐν χρυσοβούλλῳ τοῦ αὐτοκράτορος ἐκδοθέντος κατὰ Νοέμβριον τοῦ 1324¹⁹⁾ «κατὰ γὰρ τὴν τοιαύτην δεδομένην ἡμῖν ἄδειαν δεῖν ἐγνώκαμεν, ἐξ ἀρχιεπισκοπῆς προβιβάσαι τὴν

12) Acta τόμ. Δ' σελ. 379.—13) Italy Biblioteca Nazionale Turin. Codices Manuscripti. Bibl. Regii Taurinensis Athenae 1749 τόμ. I σελ. 138. Codex 237. b. VI. 17.—14) Ποτλῆ, τόμ. Ε' σελ. 131.—15) Acta τόμ. Α' σελ. 3—6.—16) Αὐτ. σελ. 96.—17) Ὁμ. σελ. 109.—18) Ὁμ. σελ. 128.—19) Ὁμ. σελ. 131,

ἀγιωτάτην ἐκκλησίαν Βρύσεως εἰς μητρόπολιν, τοῦτο μὲν διὰ τὸ πολυάνθρωπον τῆς τοιαύτης ἐκκλησίας καὶ πολυτρόπως ἔχον τὸ εὖλογον εἰς τὴν τοιαύτην τιμὴν, τοῦτο δὲ καὶ διὰ τὸ νῦν ἀρχιερατικῶς αὐτῇ προϊστάμενον, ἄνδρα μεγάλης ἀρετῆς κάλλεσι κοσμούμενον κάντεῦθεν αἰδέσιμον τῇ ἐκκλησίᾳ, αἰδέσιμον τῇ βασιλείᾳ καὶ πολλῆς τιμῆς ἀξιούμενον καὶ σεβάσματος παρ' ἡμῶν, ταῦτ' ἄρα καὶ θεοπίζει νῦν διὰ τοῦ παρόντος χρυσοβούλλου λόγου αὐτῆς ἡ βασιλεία μου, εἶναι καὶ εὐρίσκεισθαι τὴν ἀγιωτάτην ἀρχιεπισκοπὴν Βρύσεως εἰς μητρόπολιν καὶ συναπολαύειν τὸν ἐν αὐτῇ εὐρισκόμενον ἱερώτατον ἀρχιερέα τοῖς λοιποῖς ἱερωτάτοις μητροπολίταις τῆς θείας καὶ ἱερᾶς μεγάλης συνόδου, τῆς αὐτῆς κλήσεώς τε καὶ τιμῆς κατὰ πάντα τρόπον, ἥς καὶ οὗτοι μετέχουσιν ἀλλὰ καὶ δὴ καὶ ἐν τάξει ὑπερτίμων αὐτὸν συντάττεσθαι· ὅθεν νῦν μὲν ὀφείλει τῇ ἐμφανείᾳ τοῦ παρόντος χρυσοβούλλου λόγου τῆς βασιλείας μου τυγχάνει τῆς τοιαύτης τάξεώς τε καὶ τιμῆς ὁ νῦν ἱερώτατος μητροπολίτης Βρύσεως καὶ ὑπέρτιμος, καθεξῆς δὲ ἔσται τοῦτο κατὰ τὸν ἴσον τρόπον καὶ εἰς τοὺς μετ' αὐτὸν μέλλοντας ἐοικέναι κατὰ καιροὺς εἰς γνήσιον ἀρχιερεῖς τῆς τοιαύτης ἀγιωτάτης μητροπόλεως Βρύσεως ἔχειν δὲ καὶ καθεδραίνῃ μετὰ τὸν ἱερώτατον μητροπολίτην Αἰνίου καὶ ὑπερτίμων· Ὅμοιως ἐν συνόδῳ Μηνὶ Ἀπριλίῳ 1329²⁰⁾ καὶ Μηνὶ Ἀπριλίῳ 1331²¹⁾

Ὅμοιως κατ' Αὐγουστον 1347²²⁾ ἀπεφασίσθη νὰ δοθῇ ἡ μητρόπολις αὕτη εἰς τὸν μητροπ. Κυζίκου Ἀνθιμον λόγῳ ἐπιδόσεως «εἶτα καθαιρεθέντος τοῦ Γάνου μετετέθη καὶ ἡ πρᾶξις».

- 12 Θεοδώρητος 1353—1373 (:) φέρεται εἰς πολλὰ ἔγγραφα²³⁾ καὶ συνοδικὰς πράξεις ἀπὸ 1355—1366 ὑπογράφων Μητροπολίτης Βρύσεως καὶ ὑπέρτιμος Θεοδώρητος, εἰς ἄλλας δὲ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ ἀπὸ 1352 ὁ Βρύσεως καὶ ὑπέρτιμος καὶ τῷ 1357²⁴⁾ «τῷ Βρύσεως καὶ τὸν τόπον ἐπέχοντι τοῦ Κυζίκου». Κατ' Αὐγουστον τοῦ 1355 ὑπογράφει μετὰ τὸν Σηλυ-

20) Acta, τόμ. Α' σελ. 146.—21) Αὐτ. σελ. 164.—22) Ὁμ. σελ. 261. Μ. Ι. Γ.: Θρακικαὶ ἱστορίαι σελ. 79 —32) Acta, τόμ. Α' σελ. 326, 433, 488, 886.—Patr. τόμ. 152 σελ. 1380, 1399, 1415, 1417, 1460,—24) Acta τόμ. Α' σελ. 367.

βρίας καὶ πρὸ τοῦ Περιθεωρίου. Εἰς ἔν τῶν ἐγγράφων²⁵⁾ ἀναφέρεται ὅτι ἡ τῶν Καψαλῶν μονὴ Βροχοντίου εἶχε «περὶ τὴν Βρύσιν πάνσεπτον καὶ θεῖον ναὸν τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Βλασίου». Τῷ 1371 μηνὶ Μαΐῳ ἀναφέρεται²⁶⁾ ὅτι ἐδόθη συνοδικῇ ψήφος ἀρχιερέων μεταξὺ τῶν ὁποίων ὑπογράφει ὁ Βρύσεως μετὰ τὸν Νικαίας καὶ πρὸ τοῦ Ἀθηνῶν Αἴνου.

- 13 Ἀντώνιος 1590 (Βρίσης)²⁷⁾ ἐπὶ Ἱερεμίου πατρ. εἰς τὴν κατὰ Μάϊον σύνοδον περὶ συστάσεως ἐν Ρωσσίᾳ Πατριαρχείου, μετὰ τὸν Γάνου καὶ πρὸ τοῦ Μηδίας.

XX. ΓΑΝΟΥ ΚΑΙ ΧΩΡΑΣ

- 1 Ἀνώνυμος περὶ τὸ 1275—1282 (ἀντισχέτος τις ἢ μᾶλλον ὀλομό-
χητος ἀρχιερεὺς τοῦ Γάνου· χειροτονήθη παρὰ τοῦ ἀνιέ-
ρου Βέκκου τοῦ δομηνιάχου μᾶλλον ἢ πατριάρχου»¹⁾)

Μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1323—1329 ἐπὶ πατρ. Ἰσαίου εἰς τὴν ἀρχι-
επισκοπὴν Γάνου ἀρίσθησαν ὅπως τῆς Μεγ. Ἐκκλησίας
ὕπερ πῦρα πενήκοντα²⁾)

- 2 Κωνσταντῖνος 1324—1325 Πηλῶν καὶ Παρίου καὶ ὑπέρτιμος καὶ
πρόεδρος Γάνου³⁾)

- 3 Μηνᾶς 1329 Γάνου καὶ ὑπέρτιμος⁴⁾. 1329—1330⁵⁾)

- 4 Ἀνώνυμος 1342—1343⁶⁾)

Τῷ 1347 ἐδόθη ἡ Μητρόπολις κατ' ἐπίδοσιν τῷ μητρ. Κυζίκου
'Αθανασίῳ⁷⁾)

- 5 Ἰωσήφ 1347, Γάνου⁸⁾)

- 6 Ἀνώνυμος 1351⁹⁾)

25) Acta, τόμ. Α' σελ. 481.—26) Ἐκκλ. Ἀλήθ. 1883 σελ. 269.—27) V. E. Regel: *Analecta Byzantino-Russica*, Πετρούπολις 1891 σελ. 89, 135.

Σ) Σάρδεων ΣΤ' σελ. 57—62.—1) *Mélanges d'Archéologie et d'Histoire* τόμ. 17 σελ. 55, 58.—2) Ποτλῆ τόμ. Ε' σελ. 136.—3) Acta τόμ. Α' σελ. 102, 111, 132.—4) Αὐτ. σελ. 150.—5) Ἠλ. Ἀλ.—6) Acta τόμ. Α' σελ. 227, 237.—7) Αὐτ. σελ. 261.—8) Μ.Ι.Γ. Ἐκκλ. Ἀλήθ. 1912 σελ. 290 κέ. — τοῦ ἰδίου: Μνήμη Γανοχώρων Κ)πολὶς 1913.—9) Αὐτ.